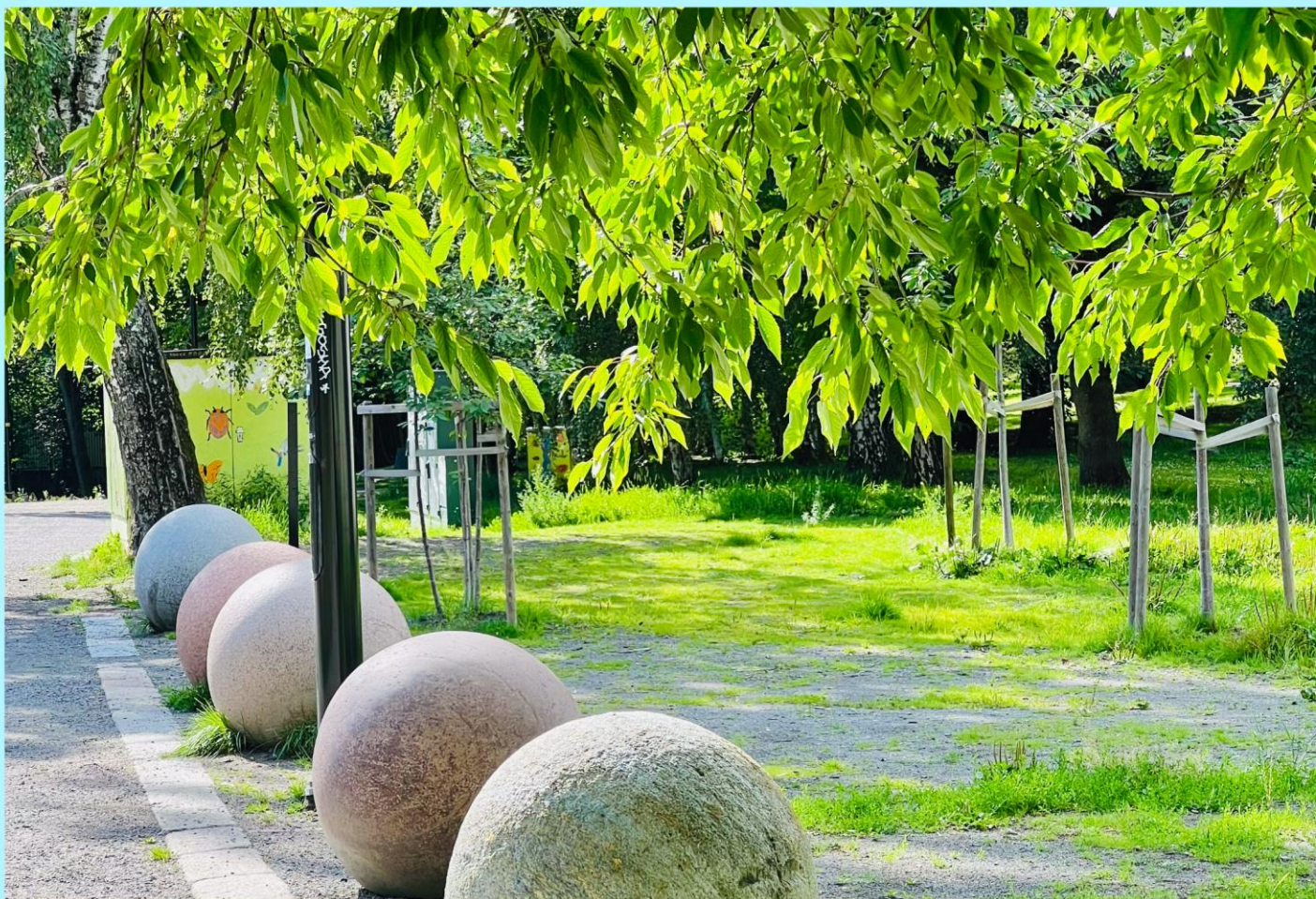

Oslo

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse

Bydelrådene for personer med funksjonsnedsettelse i Oslo

Oppsummering av
spørreundersøkelse til
bydelrådene for personer med
funksjonsnedsettelse 2024

Innhold

1. Rådgivende medvirkningsorgan i kommuner og fylkeskommuner	3
Sentrale medvirkningsorgan i Oslo	3
Rådet for personer med funksjonsnedsettelsers rolle	4
Det sentrale rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Oslo	4
Bydelsråd for personer med funksjonsnedsettelse i Oslo	4
2. Spørreundersøkelse til bydelsrådene for personer med funksjonsnedsettelse i Oslo	5
Bakgrunn	5
Utvalg	5
Metode	5
Spørsmål	5
Svar	6
Presentasjon av resultatene fra undersøkelsen	6
3. Resultater	6
Reglement	6
Organisasjonskart	6
Rammer for arbeidet	7
Opplæring	8
Møte- og talerett	9
Tilgang til saker	9
Egne saker	10
Innspill til det sentrale rådet for personer med funksjonsnedsettelse	11
4. Oppsummering og videre oppfølging	11

Rådet for personer med funksjonsnedsettelsers rolle

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse er et rådgivende organ i alle saker som gjelder funksjonshindrede. Rådene kan behandle saker innen ulike områder, for eksempel budsjett, kommunal planlegging, universell utforming, oppvekst, barnehage og skole, helse- og omsorgstjenester, transport, kultur og fritid, arbeid, bolig. Rådets rolle er å gi anbefalinger og innspill, det er opp til bystyret eller bydelsutvalget å fatte vedtak i de enkelte saker. Rådets anbefalinger i den konkrete saken skal følge saksdokumentene til det kommunale eller fylkeskommunale organet som avgjør saken endelig. Rådet kan også ta opp saker på eget initiativ.

Det sentrale rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Oslo

Det sentrale rådet for personer med funksjonsnedsettelse er rådgivende medvirkningsorgan for byrådet og bystyret i saker som gjelder levekår for funksjonshindrede Oslo. Rådet for personer med funksjonsnedsettelse 2023 – 2027 ble oppnevnt av bystyret 31.01.2024 og hadde sitt konstituerende møte 08.02.2024.

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse har 12 medlemmer med personlige varamedlemmer. Rådet er bredt sammensatt og består av personer med ulik erfaring, kompetanse og bakgrunn. Rådets medlemmer og varamedlemmer er foreslått av funksjonshemmedes organisasjoner, relevante fagmiljøer og politiske partier.

Bydelsråd for personer med funksjonsnedsettelse i Oslo

I Oslo er det også 15 bydelsråd for personer med funksjonsnedsettelse. I reglement for bydelene § 2-6 fremgår at det i hver bydel skal være et lokalt råd som er rådgivende organ for bydelsutvalget, jf. Kommune-lovens § 5-12 med forskrift og kommune-lovens § 5-2. Bydelsutvalget velger rådet. Kommunedelsutvalget ivaretar kommune-styrets rettigheter og plikter overfor rådene, jf. forskrift om medvirkningsordninger § 3.

[Reglement for bydelene.](#)

I reglement for Rådet for personer med funksjonsnedsettelse står det at rådet bør legge til rette for et samarbeid med bydelsrådene. Rådet for personer med funksjonsnedsettelse arrangerer halvårlige konferanser for bydelsrådene. Formålet er å gi informasjon om aktuelle tema som berører funksjonshindrede i Oslo kommune. Samtidig gir konferansene mulighet for erfaringsutveksling mellom bydelsrådene.

Rådet mottar henvendelser og spørsmål fra bydelsrådene om aktuelle tema som angår levekår for funksjonshindrede i Oslo. Rådet informerer også bydelslederådene i saker der det er aktuelt.

I forrige rådsperiode ble det avholdt konferanse 02.05.2023 hvor temaet var samhandling mellom bydelsråd, bydelsutvalg og administrasjon, hvor ledere for

bydelsutvalgene var invitert for å ha dialog med rådene. I møtet ble det fremsatt ønske om å ha tilsvarende tematikk tidlig i ny rådsperiode.

2. Spørreundersøkelse til bydelsrådene for personer med funksjonsnedsettelse i Oslo

Bakgrunn

Bydelsrådene for personer med funksjonsnedsettelser har en viktig rolle når det gjelder å ivareta synspunktene til funksjonshindrede innbyggere i lokale saker. Det sentrale rådet har fått tilbakemelding om at bydelsrådene fungerer ulikt i bydelene. I forbindelse med konferanse/fellesmøte for rådene for personer med funksjonsnedsettelser 14.05.2024 ønsket det sentrale rådet informasjon om arbeidsforholdene for de lokale rådene og gjennomførte en spørreundersøkelse i mars 2024.

Utvalg

Utvalget for undersøkelsen var de 15 bydelsrådene for personer med funksjonsnedsettelser.

Metode

Spørreundersøkelsen bestod av 14 spørsmål og ble gjennomført med verktøyet Forms. Spørsmålene til undersøkelsen ble utarbeidet av rådets arbeidsutvalg i samarbeid med sekretariatet. Informasjon om spørreundersøkelsen ble sendt til postmottak i bydelene 20.03.24 sammen med invitasjon til konferansen. Det ble også sendt påminnelse om undersøkelsen før svarfristens utløp.

Spørsmål

1. Navn på bydel
2. Har bydelen vedtatt reglement for bydelsrådet for personer med funksjonsnedsettelser?
3. Står rådet på bydelens organisasjonskart?
4. Disponerer rådet et eget budsjett?
5. Hvor stor stillingsprosent har rådet i sekretariatshjelp?
6. Hvor mange møter har rådet i året?
7. Har rådet deltatt på folkevalgtopplæring i regi av KS?
8. Har rådet deltatt på opplæringen «Gode råd» i regi av FFO/SAFO?
9. Opplever rådet at aktuelle saker blir sendt rådet til behandling?
10. Mottar rådet saker i tilstrekkelig tid?
11. Har rådet møte- og talerett i bydelsutvalget?
12. Har dere eksempler på saker som rådet har tatt opp på eget initiativ?

13. Har dere eksempler på saker dere mener det sentrale Rådet for personer med funksjonsnedsettelse bør ta opp i perioden 2024-2027?
14. Har dere forslag til tema på fellesmøter/konferanser for bydelsrådene i perioden 2024-2027?

Svar

Elleve av femten bydelsråd besvarte spørreundersøkelsen (svarprosent: 73%).

Presentasjon av resultatene fra undersøkelsen

Det sentrale rådet arrangerte konferanse for bydelsrådene 14.05.24 der resultatene fra undersøkelsen ble gjennomgått, og bydelsrådene fikk anledning til å komme med innspill og kommentarer. Det ble orientert om at skriftlig rapport ville bli utarbeidet på et senere tidspunkt.

3. Resultater

Reglement

Har bydelen vedtatt reglement for bydelsrådet for personer med funksjonsnedsettelse?

Ja	5	45%
Nei	6	55%

Kommentar:

Alle kommuner og fylkeskommuner skal ha et reglement for medvirkningsrådene. Reglementet skal fastsette organets virkeområde og eventuelle vedtaksmyndighet, tidsperioden organet er opprettet for og eventuelle andre sentrale bestemmelser om organets virksomhet (Kommuneloven § 5-13).

Bydelsutvalget ivaretar kommunestyrets rettigheter og plikter overfor rådene, jf. forskrift om medvirkningsordninger § 3. I forskrift for medvirkningsordninger fremgår det at rådet har rett til å uttale seg før kommunestyret eller fylkestinget fastsetter saksbehandlingsregler for dem. Det sentrale rådet oppfordrer de bydelsrådene som ikke har fått fastsatt reglement om å ta opp dette med sin bydel. Tilsvarende anbefales at bydelene som ikke har fastsatt reglement iverksetter arbeid med utarbeidelse av dette i samarbeid med bydelsrådet. Vi anbefaler også at reglementet blir lagt ut på bydelsrådenes hjemmeside.

Organisasjonskart

Står rådet på bydelens organisasjonskart?

Ja	6	55%
Nei	5	45%

Det sentrale rådet mener at plassering på bydelenes organisasjonskart kan bidra til å synliggjøre bydelsrådene. Vi oppfordrer bydelsrådene for personer med funksjonsnedsettelse til å ta opp saken med sin bydel.

Rammer for arbeidet

Disponerer rådet et eget budsjett?

Ja	1	9%
Nei	10	91%

En bydel kommenterer at rådet har et eget budsjett, men at rådet ikke selv disponerer dette budsjettet.

Kommentar:

I medvirkningsforskriften § 3 legges til grunn at kommunestyret eller fylkestinget bevilger nødvendige midler til drift av rådet. Kommunen eller fylkeskommunen kan velge å vedta et eget budsjett for rådet slik at rådet kan planlegge arbeidet sitt for det kommende året. I veileder for råd for personer med funksjonsnedsettelse fremgår det at rådet har rett til å uttale seg før kommunestyret vedtar budsjett for dem.

Det sentrale rådet oppfordrer bydelsrådene til å benytte muligheten til å uttale seg om budsjettet inkl. behov for et eget budsjett for lettere å kunne planlegge sin aktivitet.

Hvor stor stillingsprosent har rådet i sekretariatshjelp?

0%	1
10%	1
15%	2
Ikke definert/spesifisert stillingsprosent	5
På timebasis, ca. 50 timer årlig	1
Vet ikke	1

Fem bydeler svarer at stillingsprosent ikke er definert, presiseringer går ut på at rådet har tilgang på sekretær samt politisk sekretariat i bydelen, eller at sekretariatsfunksjon ivaretas etter behov av ansatt i administrasjon i 100% stilling.

Kommentar:

I medvirkningsforskriften § 3 fremgår det at rådet skal gis tilstrekkelig sekretariatshjelp, og at rådet kan uttale seg før kommunestyret og fylkestinget setter ned et sekretariat for

dem. I veileder for råd for personer med funksjonsnedsettelse (Bufdir) står at for å oppfylle dette kravet kan kommunen eller fylkeskommunen tilsette en eller flere sekretærer som hjelper rådet med ulike oppgaver.

Omfanget og innholdet av sekretariatshjelp må være tilstrekkelig til at rådet kan utøve oppgavene sine på en god måte. Rollen som sekretær for rådet er mangfoldig og handler om å tilrettelegge for at rådet kan gjøre jobben sin på en god måte. Det handler både om den praktiske tilretteleggingen og om oppfølging av rådet og rådets medlemmer.

Det sentrale rådet oppfordrer bydelsrådene til å gå i dialog med bydelene om hvorvidt sekretariatshjelpen de får er tilstrekkelig for å kunne utøve oppgavene sine på en god måte.

Hvor mange møter har rådet i året?

7 møter	5
8 møter	4
10 møter	1
Følger de politiske møterundene	1

Kommentar

I veileder for råd for personer med funksjonsnedsettelse står at det er opp til rådet selv å bestemme hvor ofte det skal ha møte, blant annet vurdert ut fra mengden saker rådet har på arbeidsplanen i den perioden rådet er valgt. Rådet skal ha møte dersom minst ett av vilkårene under er oppfylt (kommuneloven § 11-2):

- Rådet selv, kommunestyret eller fylkestinget vedtar det
- Lederen av rådet mener det er nødvendig
- Minst 1/3 av medlemmene krever det

Opplæring

Har rådet deltatt på folkevalgtopplæring i regi av KS?

Ja	7	64%
Nei	4	36%

Har rådet deltatt på opplæringen «Gode råd» i regi av FFO/SAFO?

Ja	9	82%
Nei	2	18%

I veileder for råd for personer med funksjonsnedsettelser (Bufdir) står det at rådet bør få informasjon og opplæring slik at medlemmene blir i stand til å ivareta oppgaven som rådsmedlem. KS tilbyr folkevalgtopplæring for sentralt råd og bydelsråd. FFO Oslo (Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon) og SAFO Oslo (Samarbeidsforumet av Funksjonshemmedes Organisasjoner) arrangerte felles opplæringsøkter, «Gode råd», på flere alternative datoer i februar 2024 samt en ekstra opplæringsøkt i mai 2024. Begge tilbudene er gratis, men ved opplæring fra KS må det aktuelle rådet selv stille med lokale.

Kommentar:

Det sentrale rådet oppfordrer de rådene som ikke har deltatt på opplæring å etterspørre dette via sekretær da opplæring anses som viktig for ivaretagelse av rådsfunksjonen.

Møte- og talerett

Har rådet møte- og talerett i bydelsutvalget?

Ja	6	55%
Nei	5	45%

Kommunestyret eller fylkestinget har mulighet til å gi rådsmedlemmer møte- og talerett i kommunestyre- og fylkestingsmøter og møter i andre folkevalgte organer, jf. forskrift om medvirkningsordninger §2. Rådet kan ikke gis forslagsrett (kommuneloven § 8-1).

Kommentar:

Det er positivt at flere bydelsråd har møte- og talerett i bydelsutvalget. I rapporten [Erfaringer med lovpålagte råd for medvirkning](#) utarbeidet for KS i 2022 fremgår at omtrent 60% av lovpålagte råd på landsbasis har møte- og talerett i politiske organer. Det sentrale rådet oppfordrer rådene som ikke har møte- og talerett til å be om mulighet til å komme med innspill i bydelsutvalget relatert til spesifikke saker, og/eller benytte seg av åpen halvtime i bydelsutvalget.

Tilgang til saker

Opplever rådet at aktuelle saker blir sendt rådet til behandling?

Ja	11	100%
Nei	0	0%

Elleve bydeler (100%) svarte ja

Mottar rådet saker i tilstrekkelig tid?

Ja	8	73%
----	---	-----

Nei	3	27%
-----	---	-----

Kommentar:

Rådet har rett til å uttale seg i alle saker som skal behandles i kommunen eller fylkeskommunen. Slike saker skal kommunestyret, fylkestinget eller andre folkevalgte organer forelegge for rådene. Kommunestyret og fylkestinget må etablere rutiner som sikrer at rådene mottar saker så tidlig som mulig, slik at de kan påvirke utfallet av saken. Rådet kan også ta opp saker på eget initiativ (forskrift om medvirkningsordninger § 2). Veileder for råd for personer med funksjonsnedsettelse (Bufdir) presiserer at rådet har rett til å uttale seg før saken er avgjort, ellers vil ikke rådet kunne utføre sin lovpålagte oppgave som rådgivende organ for kommunen.

Det er positivt at bydelsrådene som besvarte undersøkelsen opplever at aktuelle saker sendes til rådet. Bydelsrådene oppfordres til å ha jevnlig dialog med bydelsutvalgene for å sikre at sakene sendes rådene i tilstrekkelig tid til å kunne påvirke utfallet av saken.

Egne saker

Har dere eksempler på saker som rådet har tatt opp på eget initiativ?

Utvidelse av rådet
CRPD
Fysioterapi i bydelen
HC-parkering
TT-transport
Pasientreiser
Reisegodtgjørelse for medlemmer av rådet
Prioritering av oppgaver i rådet
Ulike arbeidsbetingelser for bydelsrådene
BPA – ulik praksis mellom bydelene
Universell utforming
Kriseberedskap
Beboere under 67 år på sykehjem
Brukerundersøkelse i hjemmetjenesten
Skjenkesaker med hensyn til universell utforming
Dialog med Ruter om utbygging av holdeplasser og universell utforming
Synskontaktordningen
Hjemmetjenester som praktisk bistand og hjemmesykepleie
Universell utforming, tilgjengelighet og rømningsveier i biblioteket
Tildeling av boliger
Tilrettelegging ved festivaler
Samarbeid, informasjon og dialog med bydelens representanter om relevante temaer

Kommentar

I forskrift om medvirkningsordninger §2 samt i veileder for råd for personer med funksjonsnedsettelse står det at rådene kan ta opp saker på eget initiativ. Det sentrale rådet mener det er positivt at bydelsrådene er aktive og tar opp aktuelle saker i egen bydel.

Innspill til det sentrale rådet for personer med funksjonsnedsettelse

Undersøkelsen inneholdt to spørsmål som gjaldt forslag til saker det sentrale rådet bør ta opp i perioden 2024-2027 samt forslag til temaer på fellesmøter/konferanser for bydelsrådene i perioden 2024-2027. Disse svarene vil ikke bli omtalt her. Det sentrale Rådet for personer med funksjonsnedsettelse vil bruke innspillene i sitt videre arbeid.

4. Oppsummering og videre oppfølging

Resultatene fra spørreundersøkelsen og øvrige tilbakemeldinger fra bydelsrådene viser at det er ulikheter mellom bydelene når det gjelder organisering og vilkår for bydelsrådene for personer med funksjonsnedsettelse.

Bydelsrådene har en viktig rolle for å sikre lokal medvirkning i aktuelle saker. Samhandling mellom bydelsråd, bydelsutvalg og administrasjon var tema under konferanse for bydelsrådene 02.05.2023. Det planlegges for at bydelsrådenes arbeidsforhold tematiseres under konferanse for bydelsrådene våren 2025, hvor også ledere for bydelsutvalgene vil bli invitert.